

ბალი მშენებელი იყო მართული და გაჩაღებული ფერად-ფერად ფან-რებით, ბიარალებით და სხვა-და-სხვა მოწყობილობით; ამ ბალის გამშენ-ნიერებაში და მოწყობაში უმთავრესი მონაწილეობა მიუღია ბ. ძასუ-მოცს, რომელიც ყოველთვის ამ გვარს საქმეებში თავის შრომასა და ხან მატერიალურ შემწეობასაც-ი არ ზო-გავს...

* *

მუთაისიდან ჩამოსული არხელო-გიურის კრების წევრები აღტაცებაში არიან იმერეთის სამშენებლო და იქაურ ბუნების სიმდიდრით. არა-ერთისაგან გაეფიქრებინა ჩვენ შემდეგი სიტყვები:

— ოღონდ არ არის, რომ ამისთანა ყველაფრით უხვად შემკული და ბუნებისაგან ასე ხელ-გაშლილად და-ჯილდოებული ქვეყანა ასე ღარიბი იყოს და ასე უკან ჩამორჩენილი გა-ნათლებაში და ცხოვრების წარმატე-ბაში!

მარტო არხელოლოგიისთვის კი არა, ყველა სხვა მეცნიერებისათვისაც აგ-რეთვე ძვირფასი ნიადაგი არის იმე-რეთი და ყველას ძალიან უყვარს, რომ ამ ქვეყნის ყოველ გვარ სიმ-დიდრეს ასე ცოტა ყურადღება დაუმ-სახურებია ადგილობრის და უცხო ქვეყნის მეცნიერთაგან.

* *

მოგვყავს შინაარსი ახლად-გამო-სულის (სექტემბრის) „ივერიის“ წიგ-ნისა:

ჩანი ეყავით გუშინ? (დასასრუ-ლი), ი. სიმონიძის. — რუსეთის ახ-ლანდელი მღვდელმთავარი, ბ. თუმა-ნიშვილისა. — სამშობლო ზვესურისა (ლექსი) თ. რაფ. მრისთვისა. — ირ-ლანდია ინგლისის უფლებების ქვეშ. — სიყვარულის ცოლ-ქმრობა (მოთხრო-ბა ლ. ჰალდისისა). — თელავის სასუ-ლიერო სემინარია და პირველი მისი რექტორი ბაიზ ნაცვლიშვილი (შემ-დეგი) ნ. მთვარელიშვილისა. — შინაუ-რი მიმობნილება. — ახალი წიგნები და სხვ.

* *

ჩვენ მივიღეთ ამ დღეებში მესამე და მეოთხე ნომერი (ერთად) ბ. პნთ. ჯილდოს რედაქციით გამოცემულის წიგნისა, სახელად „ზაფხული“ (წყა-რო) ყრმათათვის საკითხავი წიგნი.

როგორც წინანდელი ორა წიგნი, ესეც გვარიანად არის შედგენილი და კარგ შეძინებად ჩაითვლება ჩვენს ღა-რიბს საყმაწვილო ბიბლიოთეკაში. მანსაკუთრებით კარგი არიან თ. რაფ. მრისთვის საყმაწვილო ლექსები და იმისივე ბიოგრაფიული მოთხრობა: მრისტეფორე ძოლოშვილი.

წიგნის ფასი — ხუთი შაური — ძვირი არ არის.

* *

ხონის საოსტატო სემინარიის დირექტორი აცხადებს, რომ ამ სემინა-რიის შესვლის მსურველ მოაფეთა-თვას ეგზამენი მომავალ ოქტომბრის 2-ს იქნება.

სემინარიის გახსნამ, როგორც

გვეწერენ, იმიტომ დაიგვიანა, რომ სახლება არ ყოფილა ჯერ-ჯერობით დამზადებული.

არხელოლოგიური კრება.

ჭეირას, 13 სექტემბერს, დილის 6 საათზე, არხელოლოგიური კრებისათვის დანიშნული საგანგებო მატარებლით წავიდნენ მუთაისის არხელოლოგიური კრების წევრნი. სულ იყო პოეზიზე ას ათი კაცი.

პირველ, სტანცია, საცა დიდ ხანს გაჩერდა კრება იყო მცხეთა. რკინის გზის სტანციიდან კრება წავიდა ჯერ მცხეთის სობოროში, საცა გულ-მოდგინეთ დათვალიერეს ეკლესია, მხატვრობა, შესამოსელები, წიგნები, ხატ-ჯვარი, საფლავები... მერე გად-ვიდნენ სამთავროს მონასტერში, სა-ცა იგივე საგნები დათვალიერეს. სა-მთავროს მონასტრიდან კრება წავიდა, ტოსსეს გაყოლებით, იმ ადგილამდის, საცა ველი თავდება და გზის ნაპირებ-ზე გორები იწყება. აქ წინ-და-წინ გაგზავნილი ბატ. ბაიერნი, მუშებით ელოდა კრებას. ძვრების თვალწინ გათხა-რეს აქაური ძველი აკლდამები; ბატ. სა-მოკვასოვმა დაანახა კრებს, როგორ უნდა საფლავების თხრა, მაგრამ დრო იმდენი არა გვექონდა, რომ ბოლოშ-ლის გვეცადა და კრებამ ორი რაღაც ძივის მეტი ვერა იპოვა-რა. შემდეგ როცა მბილისში დავბრუნდით, ორი დღის შემდეგ ბაიერნმა ჩამოგვითანა იმ საფლავებში ნაპოვნი სხვა-და-სხვა ნივთები.

მცხეთიდან წასულნი ჩვენ შეგხე-რდით ბრაკალსა და ზორს შუა, შე-ლის-ციხის გასწვრივ. აქ რკინის გზის მარცხნივ არის გამოჭრილი კლდეში დიდი ეკლესია და ოთახები, რომელ-შიაც შელის ციხის სომხობა აღდგო-მა დღეს სალოცავად მოდის. ამ გვი-რამბა შენევის ტბის ნაპირით მდებარე შილილიონის საპატრიარქო გვირავი მო-გვაგონა. შესანიშნავია ერთი: როცა დავვალაპარაკე იქაურ გლეხებს, 5-მ-დეილი გლეხურის ქართულით მითხ-რეს: ჩვენ სომხები ვართო და ერთი სიტყვა კი სომხური არა სცოდნათ. იმათი გვარიც კი „შვილ“-ზე თავდებ-ბა.

ათი წამის მეტი არ შეგვეძლო გავ-ჩერებულყავით ამ ადგილზე. მატა-რებელმა გვაფრინა ხაშურში, საცა ყველასთვის სადილი იყო დამზადებუ-ლი და საათის რვაზე ჩვენ მიუახლოვ-დით მუთაისის სტანციას.

ღარდამანდულათ დაგვხვდა ქ. მუ-თაისი. სტანცია გაჩერდნებული იყო კრაქებიტ და ფერად-ფერად ფარნე-ბით. სამს დიდს პირ ახდის ბოჩკა-ში ჩაუსხამთ ნაფთი, მოეკიდნათ ცე-ცხლი და ამ ცეცხლის ალს სტანციის არე-მარე წითლათ ჰქონდა შედგებუ-ლი. რომ შევიდა მატარებელი სტან-ციაში მოისმა მუზიკის ხმა, შეიქნა ერთი „ურა“ და ბაიარლების ფრიალი.

მაჩერდა მატარებელი, მაგრამ ვაგო-ნიდან ჩამოსვლა არ გინდა და ფაი-ტონებთან მიღწევა? შამისოთაც ვი-

წრო სტანცია და ეზო სულ მთლად გაქვდილი იყო ხალხით.

მუთაისში წინ-და-წინ დამზადებუ-ლი იყო ადგილები „სტუმრებისთვის“. მაგრამ სტუმრის მოყვარეობა ქუთა-თურებისა მარტო გარეშე ქვეყნის სტუმრებს არ დასჯერდა; ჩვენ მბი-ლისელ არხელოლოგის მოყვარეთაც გვერგო ეს ადგილები, თორემ, თქვე-ნი მტერი, ჩვენ ქუჩაზედ დავრჩებო-დით იმ დამეს. წინ-და-წინ იცოდნენ დეპეშით რამდენი კაციც მოვდიოდით და ვინც სასტუმროში არ დაეტეოდა, ხმაოანებს გაუყვივართ. თქვენი მორ-ჩილი მონა რეგებია ლატარეიაში ხმა-სანს მთურქიას, რომელსაც მადლობას ვწირავ პატევის ცემისათვის.

მეორე დილას, 14 სექტემბერს, ოცი ფაეტონით და ორი ამოტენა ცხენით მბილისიდან ჩამოსულებმა ქუთათელი ამაზონკებით და კავალერებით გვახე-ლით ბელათს და მოწამეთას.

ბელათის სიმდიდრემ გააკვირვა რუსეთის სტუმრები. შევლაზე უფ-რო შესანიშნავ საგნებთ იქ იცნენს გელათის სახარება მეთე საუკუნესი, მინიატიურობით (მხატვრობით). ეს ის ლევაშოვის სახარება კი არ არის, რომელზედაც ემდენი ილაპარაკეს გა-ზეთებში, მეორე უფრო ძვირფასი სახარებაა, როგორც ხელოვნების მა-გალით. პროფესორმა ხელოსონმა თქვა, რომ მთელს მეროპაში ამის მგზავსა არა არის-რაო და ეს სახარე-ბა რომ ბრიტანიის მუზეუმს მიუტა-ნოთ, არა-ერთ ათას გირვანქა სტერ-ლინგს დაიმურებს იმისთვისო. რო-გორც ხელოვნება დიდათ მოიწონეს ეგრეთვე მეფე ბიორგის ბექედი, მე-ათე საუკუნისა. აქ, მოგზაურობის აწერაში, ამაზე მეტს ვერას ვიტყვი, რაც აზრი წარმოისთქვა ჩვენს მხატ-ვრობაზე, არხიტექტურზე და სხ.

სალამოს 7 საათზე კლუბში ას-ორ-მოცდა ათი კაცისათვის იყო გამა-რთული სადილი. მისადილეთ თქვენი მოწონებული; გაეფიქრეთ ოციოდე სიტყვა ილოვანისკისა, ძოსტომაროვის, პამილოვსკის, ქალაქის თავის, ბატ. დავ. ბაქრაძის ბ. ნაზაროვის, ფრენ-კელის, ჩუბინოვის, მისკოვატოვის, ნიკიტასკის, მაკოვის, ხელოსონის და სხვ. მეორე გაიმართა თამაში: ვალ-სი, მაზურკა, კადრილი და ლეკური. ბევრი ითამაშეს; არხელოლოგაც და-ტრიალდა, ხელოსონის თ. ოსნობით.

მეორე დილას, 15 სექტემბერს, მუთაისის სობოროს ნანგრევი ვნახეთ და დავბრუნდით მბილისს. მუზიკამ და „სიტყვებმა“ სტანციამდის მო-გვაცილა ბევრა რაონამდისაც ამო-გვაცილეს. ხაშურში აქეთობასაც სა-დილი და ქეიფი.

ღამის პირველს საათზე არხელოლო-გიური კრება მბილისში იყო.

ლელო.

P. S. ჩვენ სიამოვნებით ვაცნო-ბებთ ჩვენ მკითხველებს, რომ ბატ. დ. ზ. ბაქრაძე, რომლის ვაგონიდან გადმოვარდნას ვწვრდით გუშინდელს ჩვენს ვაზეთში, ამ ქამათ კარგათ

არის. ბატ. ბაქრაძე გუშინ ჩამოიყვა-ნეს ქალაქში; იმას გვერდი-სტკივა და როგორც ვქვიში, ამბობს ერთი გვერდის ძვალი გატენილი აქვს. მა-მობთ კარგათ არის-თქო, რა საკვი-რეელია, იმ საშინელ უბედურებასთან შედარებით, რომელმაც ერთს გოჯის სიშორეზე აუარა ჩვენ ღირსეულს ისტორიკოსს.

„ღროშის“ კორესპონდენციები

თელავი, 5 ენკენისთვეს. დიდი ხა-ნია ჩვენს ყველასაგან მივიწყებულს თელავიდან აღარაფერი წაგვიკითხავს ვაზეთებში. არ ვიცი რას უნდა მიე-წეროს ეს: იმას, რომ კორესპონ-დენტებს დაუძინათ, თუ იმისთანა საზოგადო საინტერესო აღარა მომხლა-რა-რა ჩვენს პატარა ქალაქში? მგო-ნი ორივე უნდა იყოს. ჩვენებური კორესპონდენტები საზოგადო საქ-მეებზედ წერას არ არიან მიჩვეულნი (რადგანც მაინც-და-მაინც არაფერია) და კერძო პირებზედ კი წერა, მათი ცუდ საქმეების გამოაშკარავება მოს-წყინდათ, თავი დაანებეს, რადგანც ხედვენ, რომ კუზნიანს მხოლოდ საფ-ლავე გააწვორებს.

მც-და-ათს აგვისტოს მოხდა ჩვენ-თვის ერთი ღირს შესანიშნავი ამბავი, რომელიც მინდა გაუხიარო „ღრო-შის“ მკითხველებს. ჩვენთვის ეს ესე ძვირია და სასიქადულო!...

ამ დღეს აქ, აქაურ დოქტორის მოლოხოვის მეუღლის თაოსნობით, გამართეს ღარიბ მოსწავლე ქალების სასარგებლოთ კონცერტი, რომელ-შიაც მიიღეს მონაწილეობა კ-ნა მ. ჯ-სამ კ-ნა ნ. ძ-სამ, თვით ა. ი. ზალოხოვისამ და ხორმა ბ. რ. სამ-ციეის რეგენტობით.

დიდ მადლობას ვუძღვნით კ-ნა მ. ჯ-სას ერთი იმისთვის, რომ მიიღო მონაწილეობა ამ ნაირის კეთილ საქ-მეში და მეორეც იმიტომ, რომ იმან ნამდვილ დატკობა ჩვენი ყურები ჩი-ნებულის სიმღერით. ბევრსამოვნეს აგრეთვე ხელოვნურის ფორტოპიანო-ზე დაკვრით კ-ენა ნ. ძ-სამ და ბ. მოლოხოვის მეუღლემ. არც სიმღე-რები იყო ურიგო. არა ნაკლებ ვი-სიამოვნეთ კ-ნა მ-სთვის სიმღერე-ბით.

შემოსავალი იყო 85 მან. შემო-სავალი მეტი შეიძლებოდა ჰყოფილი-ყო, რომ ადგილების ფასი ცოტა ნაკ-ლები დაენიშნათ. პირველი ადგილი ღირდა 3 მ., მეორე 2 მ., მესამე და მეოთხე 1 მ. 50 კ. და დანარჩენები თითო მანეთად. ამ ფულის სიძვირეში ეს ფასები ბევრია.

მაუწყებელი.

ამაქსიის მთავრიდან, 13 სექტემ-ბერს. წლივანდელი წლის მოსავალ-ზედ საზოგადოთ ყველა მხრებიდან დიდი ქება ისმის, გარდა ჩვენი ხეო-ბისა; არ ვიცი, მარტო ჩვენ რაღა დავაშავეთ ისრეთი: ისე მომცდარი იყო წლეულ აქ ყანები, რომ შიგ მწყერიც ვერსად დაიმალებოდა.

მოგვხსენებთ, რომ ამ ჩვენი ძვე-
კასის მთებში, სახან-სათესი მამუ-
ლის სიმცირისა გამო, უიმისოთაც
ძრიელ მცირედი მოსავალი იცის,
თორემ წლებადელი წელიწადი-
ღმერთმა შეინახოს: რომელთაც რი-
გიან-მოსავლიანს წელიწადში 5—
თვის სამყოფი პური მოსვლიათ, იმათ
წლებულ 2—3 თვის სამყოფი ალარ
მოუყვიათ. რა არის ამისი მიზეზი?
ამის მიზეზი განლაგის ის, რომ შარ-
შან აგვისტოს თვეში აქ ჩამოყარა
თოვლი, და მოსამკალი ყანები ქვეშ
დაიტანა, ზედაც გამოიღო სიცივე,
და მთელი ერთი კვირის განმავლო-
ბაში თოვლი ალარ გამშრალა: ნე-
ლათ მოხსულ ყანებს ნაყოფი სრუ-
ლებით გაუყინა და აღრეულებიც
გააფუჭა, ასე რომ იმისგან გამოც-
ხვარს პურს საჭმელათ ხმარების დროს
შესანიშნავათ ცუდი გემო ჰქონდა
პირში; დათესეს და თესლათაც ალარ
გამოდგა; დათესილისა ნახევარი ნა-
ხევარი ნაწილი მეტი ალარ გალივე-
ბულა.

ახლა მრავალნი ჩვენგანნი სწუხან,
თუ რა საშუალება და ღონისძიება
ინმარონ მომავალს ზამთარში ჯალა-
ბობით. რადგანაც ახლავე კარგათ
ხედავენ თივიანთ მომავალს ბედს,
ამისთვის, რასაკვირველია, ყველანი
თადარიგს ნახამენ; მაგრამ ამისთანა
შემთხვევაში ისრეთნი პირნიც ირიც-
ხებიან ჩვენ შორის, რომელნიც
მოკლებულნი არიან ამას და რაც
უნდა ადრე შეუდგენ თადარიგს,
და ეცადონ თავიანთის მომავალი ბე-
დის თავიდან აცდენას მანც ვერ შე-
იძლებენ.

წარმოიდგინეთ ახლა და იფიქრეთ
ამისთანა უბედურებაში მყოფთ პირთ
მღვდმარება! ახლა თუმცა პირუტ-
ყნი მინდერის მინდერის ბალახებით
გამოიკვებებიან, მაგრამ მაშინ რალა
ქნან, როდესაც თოვლით თეთრათ
იქნება გადაღვსილი მთა და ბარი?

ბ. ბუდუშვილი.
კობის სტანცია.

**ჰვემო-მარხაანის სკოლის მასწავ-
ლებელს ბ. დ. ძაბანაძეს.**
(ის. № 184 „დროებისა“)

როდესაც ვკისრულობ კორცეს-
პონდენციის დაწერას გაზეთში დასა-
ბეჭდათ, იმისთანა რამეზედ დაეს-
წერ, რომელიც მე ან ჩემის თვლით
მინახავს და ჩემის ყურით გამოგონია,
ან მე თუ არ მინახავს, სხვას ასს
უნახავ და ამ ასსშიაც იმისთანა პი-
რებს მივმართავ სწორე ამბის შესა-
ტყობად, რომელნიც მომხდარს ამ-
ბავს არც მოუკლებენ რასმეს და არც
მოუმატებენ, რომელნიც დიდი ხანია
მიცენია კეთილ-საიმედო და სარწმუ-
ნო პირებად. ამას მოითხოვს კორცეს-
პონდენტობის მოვალეობა, სხვათა
შორის და სიმართლევც; ხოლო რაც
შეეხება იმას, რომ ევნები და არა
ფარავ რომელსამე მოყვასის ცუდს
მოქმედებას,—ეს იმას გვაჩვენებს,
რომ მიყვარს იგი მოყვასი და ვამხი-

ლებ მის შეცდომას, რათა აღარ გაი-
მეოროს მან იგი და ამითვე ვაფხიზ-
ლებ დანარჩენთა, რათა არა მიჰბა-
ძონ მას.

ბატონო დ. ძაბანაძე, მე და თქვენ
ერთმანერთს სრულიად არ ვიცნობთ
და ჩვენში მტრობა და პიროვნება
არა რომელიმე მხრივ არა არის—რა.
თუ შევენებ თქვენს ცუდს მოქმედებას
ჩემს წერილში, მხოლოდ იმისთვის,
რომ ამას მოითხოვდა სიმართლე.
ნათქვამია: „მოყვარეს პირში უძრახე,
მტერს პირს უკანაო“ დეაშავე მხო-
ლოდ ისა, რომ აქლები დაეწინე
და კოზაკის მაგივრად რწყილი ვამო-
ბინე, ე. ი. დაწერილებით არ მოვიხ-
სენე წერილში ყოველი თქვენი
ღვაწლი შესახებ თქვენი თანამდე-
ობისა და იმ საზოგადოებისა, რომ-
ლისათვისაც მხოლოდ გიზრუნვით
საქვიფოდ და სავაგლახოდ შეყრის
დროს, როგორც თქვენ თვითონვე
აღვიარებთ. თუმცა ენაობ ამ ნაირს
ჩემს წასრულს შეცდომას, მაგრამ არც
ენლა გამოუდგები იმ უსიამოვნო
ამბების დაწერილებით მოთხრობას
თქვენდა შესახებ, რომელშიაც მე
დამარწმუნეს ძალიან სარწმუნო პირ-
თა—ამისათვის მოგაგონებთ მხოლოდ
ზოგიერთ მათგანს:

1) როდის იწყობთ ხოლმე სწავ-
ლას (არა მარტო თქვენ, არამედ
ბევრნი სოფლის სკოლის მასწავლე-
ბელნი) და როდის ათავებთ? რამდენ-
ნი ხანი გრძელდება თქვენი შობის
და პასეკის კანიკულები? როდესაც
სხვა სკოლებში გაცხარებული მუ-
შაობაა, ჯერ თქვენ დაწყობილი არა
გაქვთ ხოლმე სწავლა და როდესაც
სხვაგან შრომისაგან დაქანცულთ
უნდათ მიაყუდონ ყავარჯენი კუთხე-
ში შესასვენებლად, მაშინ თქვენ
უკვე ორი კვირის (გაზაფხულზედ ერ-
თი თვისაც, რადგანაც აპრილშივე
ითხოვთ ხოლმე მოსწავლეთა) შესვე-
ნებულნი ხართ და დაღინართ თავის-
უფლად.

2) როდესაც ბატ. სტრელცკის
თანაშემწე ბატ. ხითაროვი შარშან
გაზაფხულზედ იყო ბოდბის-ხევში და
ამ სოფლის სკოლას მასწავლებელმა
შეგატყობინათ შაბათ დღეს, რომ
ბატ. ხითაროვი აქ არის და მანდაც
გადმოსვლას აპირებსო,—სადა გყვან-
დათ მაშინ მოსწავლენი? რად დარ-
ბოლით სახლებში და რად ეხვეწებო-
დით მოსწავლეთა სკოლაში მო-
სვლას? თქვენი იღბალი კიდევ, რომ
იმ დღეს უცებ ძრიელი წვიმა მოვი-
და და ბატ. ხითაროვი ვეღარ გად-
მოვიდა და ორშაბათისათვის მოემ-
ზადეთ მის დასახვედრად.

3) მინ ითხოვს ხოლმე ხშირად
ადრე დადებულ ვადისა შეგირდებს
და როცა არ მიდიან იგინი, ვინ
ერეკება ხოლმე მათ ძალად სკოლიდ-
გან?

4) მე თვითონაც დაერწმუნდი და
სხვათაც ბევრმა სთქვა, რომ თუ
იციან რამე ჩვენმა შეილებმა, ისევ
ღმერთმა უშველოს, თიოფილე ძან-
დელაკსაო და მის მიერ გაწვრთნილ

შეგირდებსაო, თორემ ახლანდე-
ლი უწიტილი მაგდენი არაფერი
ბეჭითიაო.

5) მოიგონეთ, ძაბანაძე, ბოდბის-
ხევიდგან რომ გადმოხვედით სადღის
შემდეგ, რა მოხდა დიმიტრე ნადი-
როვის და თქვენს შუა—რა იყო
ამის მიზეზი?

მინ სთმობს ხოლმე ხშირად გაკ-
ვეთილებს ნათლობაში, ქორწილში
და ქელებში ყოფნის გულისათვის?
(მაგრამ ბატონი ძაბანაძე რომ ასე
იქცევა თავისი მიზანი აქვს: ის სწო-
რეთ ამისთანა დროს არჩევს ხალხ-
თან დაახლოებისთვის და ბაასისთვის
—ღმერთმა ხელი მოუშართოს!)

ბ. ძაბანაძე, სხვათა შორის, თავის
გასამართლებლად ამბობს:

„ზანა შეიძლება, რომ სოფელში
კაცი სცხოვრებდეს, სოფლისთვისა
შრომობდეს, სოფელელების შეილებს
ასწავლიდეს, მათზედ ზრუნავდეს, მათ-
თან მუდამ სკოლის შესახებ საქმე
ჰქონდეს და ერთხელ მაინც იმათ
რომელიმე საჭირო საქმეზედ არ მოუ-
ვიდეს სჯა და ლაპარაკი?“

მართალია, არ შეიძლება როგორც
თქვენ ამბობთ, მხოლოდ იმისათვის,
ვინც პატიოსნად ასრულებს თავის
მოვალეობას და დანიშნულებას და
ვისაც თავის მოვალეობა ფეხებზედ
ჰკიდია, იმისათვის, მარტო იმისათვის
არის ზევით ნათქვამი შესაძლებელი
და ჩვენც ამაზედ ვსჩივით თქვენდა
შესახებ. „ბრმა რასა ჩიოდაო და ორ-
სავ თვალებსაო“.

სხვასაც ბევრს რასმე გადმოვსწერ-
დი ბატ. ძაბანაძეს თავის გასამართლე-
ბელი პასუხიდგან, მაგრამ, რადგანაც
იგი თავიდან ბოლომდის სიცრუევა
და სიცრუევე ძალიანა მძულს, ამისა-
თვის აღარ შემიძლიან მე მისი გა-
მეორება და პასუხსაც ვაძლევ ამის-
თანა ცრულ თავის გამართლებასზედ
მხოლოდ მისთვის, რომ პატივს ვსცემ
ბეჭდვითი სიტყვას და ჩემი სიჩუმე
აჩვენებდა სიცრუეზედ თანხმობას,
რომლითაც უნდა მოჰკლებოდა პატი-
ვი და რწმენა ბეჭდვითი სიტყვას.

სადნაძელი.
ენკენისთვის 9-ს.

უცხოეთი

შვეიცარია. მომავალ სოციალისტ-
თა კრების გამო ბერნში, (შვეიცა-
რიის პირველი ქალაქი) ბერმანის,
პესტრიას და რუსეთს საერთო რჩე-
ვებით გარდაუწყვეტით მისცენ
შვეიცარიის მმართველობს შემდეგი
წინადადება თავიანთ ელჩემის საშუა-
ლებით: ბერლინის, მენის და პეტერ-
ბურლის კაბინეტებმა, სძებნეს რა
პირ-და-პირი საშუალება ნიგილიზმის
ამოსაფხრობათ, ამ ქამათ იმ დასკვნამ-
დის მივიდნენ რომ მომავლისათვის
აღკრძალონ თავიანთ სამმართველო-
ში ყოველგვარი კრება სოციალისტ-
თა, რომელსაც აქვს მიზნათ ენება
მიუტანოს, დაარღვიოს, მღვდმარე
უფლებანი და დაწესებულებანი მმარ-

თებლობისა; ამის გამო სანატრელი
იქნებოდა, რომ ბერნშიც აღკრძა-
ლოთ სოციალისტებს კრება, რომელ-
ზედაც უშეტესი ნაწილი წევრებსა
იქნებოდა ამ სამი სახელმწიფოებიდა-
მაო. როგორც ჰფიქრობენ, ამ სა-
პუთის ძალით, შვეიცარიის მმართვე-
ლობა აღკრძალავს ამ მომავალ
კონგრესსა.

გაზ. „Times“-ს ტელეგრაფით
ატყობინებენ ჰენევიდამ, რომ ბერნის
კანტონის მმართველობას არც სურს
რომ აღკრძალოს კონგრესი სოცია-
ლისტთა მომავალ ოქტომბერში, და
არც რამე დაბრკოლება აღმოუჩინოს
მათ მოლაპარაკებაში, თუ კი წევრები
კონგრესისა მშვიდობიანად დაიჭერენ
თავს და მკვლევლობაზედ ქვებებს
არ დაიწყებენ.

ოსმალეთი. ძონსტანტინოპო-
ლელი კორცესპონდენტი ერთი ნე-
მეცური გაზეთისა იწერება ერთ სა-
ყურადღებო შემთხვევას, რომლის
მიზეზით ოსმალური გაზეთს „მაქით“-ის
გამოცემა აღკრძალა მმართველობამ.
სხენებულ გაზეთის რედაქციამ, მმარ-
თებლობის ნებართვით, გამოკიდა
„ეფესკა“ რომელზედაც ხონტქრის
სურათი იყო გამოხატული. ამ ცო-
ტა ხანში, ერთ მშვენიერ დილითი
გამოსულან დაუნახავთ, რომ ეს სუ-
რათი სულ ერთიან ტალახით არის
შემურული. მაშინვე რასაკვირველია
ჩამოწმინდეს ტალახი და დაატუსა-
ლეს ყველა სხენებული გაზეთის
სტამბის ასოს ამომწყობელნი და
დანარჩენი მოსამსახურენიც. ამ რი-
გათ გადაფუჩიქდა ეს საქმე. მაგრამ
რამდენიმე დღის შემდეგ, ეს სურათი
კიდევ დახვდათ შემურული. მხლა
ხან, ტალახის მაგივრათ, ფისი ეხმართ,
რომელიც ისე სქლად წაეცხობთ,
ზედ რომ თელი ერთი დღე მიანდო-
მეს იმის მოწმენდასო. ბევრი გამოძიე-
ბით თავი არ შეიწუხეს, სასჯელი
ხომ უნდა მოხდომოდა ვისმე—აიღეს
და უბრძანეს გაზეთის დაწურვაო.

პრუსია. პრუსიის პოლიციას დაუ-
ტუსალებია ქ. პოზნანში ორი სო-
ციალისტი: მენდელსონი, პოლშელი
მდიდარი ბანკირის შვილი, და ერთიც
ყმაწვილი ქალი, რომელიც თავის-
თავს მარიამ იუკურათ უწოდებს.
მსენი ჰენევიდამ ყოფილან ჩამო-
სული.

ბისმარკსა და ბირსს შუა მოლა-
პარაკება იყო რუსეთსა და გერმა-
ნიის შორის ვაჭრობაზედ. ამას გარ-
და მოილაპარაკეს დანარჩენ მერო-
პის სახელმწიფოთა შეკავშირებაზედ
საზოგადო მტერის ნიგილიზმის მო-
სასპობლათ. ბერმანისა და პესტრიას
ამ მოკლე ხანში სურთ მიიღონ ზო-
მები ამ მიზნის მისაღწევლათ...

განცხადებანი

მიღებული არიან ფულს მუთაისის სახანაშრო სასწავლებელში

1 ამაშუკელი ლეონტი სიმ.-მე ამირანაშვილი ვარლამ ლუარსაბის-მე. ხუციანთა გიორგი ალექს.-მე ასათიანი ვარლამ კოსტან.-მე ალავერდიანი ვლადიმერ დიმიტ.-მე გუგუშვილი ვლადიმერ დიმიტ.-მე გოცირიძე პროკოფი კოსტ.-მე გიორგობიანი ბენედიქტე დავით.-მე

10 გოგორიშვილი არჩილ არსენას-მე. დარსხელიძე კოსტანტინე გიორგ.-მე დგუბაძე კოსტანტინე რევაზის.-მე დგუბაძე კალისტრატე ლუარს.-მე კვიციანიშვილი მელიტონ ყარაძანის-მე კორძაია ისაონ გიორგ.-მე კვიციანი კოსტანტინე ელისაბარის.-მე ლორთქიფანიძე ვარლამ მეტეიფოს-მე ლორთქიფანიძე ვასილი დავითის-მე ლოლაშვილი ივანე ნიკოლოზის.-მე

20 ლაღაშვილი კოსტანტინე ესტატის-მე ლაღაშვილი გიორგი კოსტანტინეს-მე მუხომანიშვილი ივანე სოლომონის-მე მუსხილი ვიქტორ გრიგორის-მე მაჭავარიანი მისეილ ვლადიმერის-მე მელიტონ დავით სოკრატის-მე მსხვილი ალექსი დავითის-მე მაჭავარიანი ბატალიონ კოსტ.-მე შერვაშიანი ვლადიმერ ვარლამ.-მე შოთაძე ვასილი სოლომონის-მე

30 შოთაძე ეპიფანე იაკობის-მე ჩიქვაძე ალექსანდრე მისეილის-მე ჩხეტიანი ალექსანდრე დავითის-მე ჩიქვაძე კოსტანტინე გიორგის-მე ჩხეტიანი ბესარიონ ბანას-მე ჭავჭავაძე ლეონტი ჭუმბურიძე დავით ივლიანის-მე ჭუმბურიძე ექვთიმე ვასილის-მე ჯაფარიძე იოსებ ქაიხურდის-მე წერეთელი გიორგი ბიძინას-მე

40 ცეცხლიშვილი ვახუშტი სიმონის-მე

მეორე განყოფილება:
1 აბაშიძე ვლადიმერ მის.-მე ავალიანი სიმონ ნიკოლოზის-მე ამაშუკელი სოე ბაქრაძე ევგენი ადალას-მე გაბუნია ვლადიმერ იოსების-მე გრიგორიანი ივანე ბიჭინას-მე გოგორიანი ივანე ექვთიმეს-მე გაბუნია ივანე გიორგის-მე გამყრელიძე სარდიონ

10 დარსხელიძე ივანე მისეილის-მე დარსხელიძე ივლიან ბიჭინას-მე გოცირიძე სიმონ ალექსანდრეს-მე მიქაბერიძე გიორგი ივანეს-მე საყვარელიძე სპირდონ დიმიტრის-მე უღრტი კოსტანტინე არსენას-მე საყვარელიძე კოსტანტინე ვასილის-მე მსხვილი ნოე არჩილის-მე კანდელაკი ალექსანდრე იოსების-მე ჩხეტიანი ვლადიმერ ივლიანის-მე

20 გრიგორაშვილი იოსებ თომას-მე უიფიანი ვარლამ ჩიქვაძე ვლადიმერ თეიმურაზის-მე ხუციანთა ალექსანდრე ვახუშტის-მე ჩიქვაძე ივანე გიორგის-მე ჩიქვაძე ევგენი თეიმურაზის-მე

მაჭავარიანი პროკოფი ბიჭინას-მე
27 ლაღაშვილი გიორგი მისეილის-მე
მესამე განყოფილება:
1 აბაშიძე კოსტანტინე ივანეს-მე ჯავახიანი ალექსანდრე კოსტანტინეს-მე გამყრელიძე ისაონ წერეთელი გელეონ დიმიტრის-მე ჭიჭინაძე კოსტანტინე მელიტონ-მე ჭიჭინაძე ვარლამ ლაღაშვილის-მე მიქაბერიძე რაფაელ დარსხელის-მე.
მეოთხე განყოფილება

1 ამირეჯიბი ივანე სოსის-მე მიქაბერიძე გიორგი მელიტონ-მე ჩიქვაძე ვიქტორ სიმონის-მე
4 ჭიჭინაძე ბესარიონ. (3-2)

თფილისის სავაჭო I გიმნაზიის ზედაგოგორი რჩევა ამით აცხადებს სავაჭოთაოდ, რომ ამ ენკენისთვის 27 ს იქნება ამ გიმნაზიის 50 წლის არსებობის დღესასწაული (ლიუბლივი) და ამის გამო სთხოვს ეველა ამ გიმნაზიის ადრინდელ მადრიდებსა და აგრეთვე ეველას, ვინც განათლების საქმეს თანაუგრძნობს, მოხრძნდეს დღესასწაულზე.

იმავთ დღეს გიმნაზიის საექტო ხალაში გამართული იქნება ასი კაცისათვის სადილი ცალკე დაზატიებით.

28 ენკენისთვის, საღამოს 8 საათზე, გიმნაზიაში გამართული იქნება საემპროვო საღამო, რომელზედაც მადრიდების მოხრძნობის და ნათესავების იქნებიან დაზატიებულნი. (5-1)

ისყილება
ბეჟანთუბანში კარგი რუხილისა და წიფლის შეშა ნავეთ ჩამოტანით. მიმართეთ ნ. ჩხეძიძეს. (10-1)

ლომთორი ბახუმი
ზადვილი სალოვის (ბალის) ქუჩაზე, სოლოლაკზე, აჭენდიევის სახლებში, № 56.
ავთომოფებს — ქალებსა და ყმაწვილებს — მიიღებს იმავე წესით, როგორც ადრე იღებდა ხოლმე. (5-1)

ინგლისის მაღაზია
არწრუნის გალერეაში
(Maison de confiance)
შეადრეთ ჩვენი ჩაი ჩაის ეველან — 1 მ. 10 კაბ. — 1 მ. 40 კაბ. — 1 ,, 20 ,, — 1 ,, 60 კაბ. — 1 ,, 40 ,, — 1 ,, 90 კაბ. — 1 ,, 60 ,, — 2 ,, 20 კაბ. — 1 ,, 80 ,, — 2 ,, 50 კაბ. სეპეოვი — 2 მანეთ. — 3 მანეთ. ჩაის წონა — უქადადობა, სხვაგან კი ქადადობა. (100-40)

ინგლისის მაღაზიაში

ინგლისის მაღაზიაში
სხვაგან — სხვაგან — სხვაგან — სხვაგან

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუქისა 2 მან., გაცხადებით 2 მანეთი და 28 კაბ.

აქვე ისეიდება ქინის ზომიდან თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სხვაგან თავის ტვინის მოსასპობლად, ტუბულეტის საშინი, დუხები და სხვ (100-31)

მსურს ვაძლიო ქართული ენის გაკვეთილები

Желаю давать уроки грузинского языка. Адресь Редакция „Дრობა“. (3-2)

გ. იოსელიანისა და რეკოლონიდ ზანსიონში და სკოლაში იღებენ ყმაწვილებს ყოველ საშუალო სასწავლებლებში მოსამზადებლად.

მიხაილოვის ხიდთან, ნიკოლაევის ქუჩის კუთხეში, კნინა ბრუნისკის სახლებში № 21. (5-5)

ისყილება

25% ნაკლებ მინამ სხვა ადაგას ჩაი, კაგაო, შეკოლადი, ბისკვიტი, შურაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქნები, ბაკლები, თეფშები, ჩინიკები, სულოკები, ფოდნისები, შირის-საბანი, კლიტები, სმურეკი, ტანისამოსის საკიდი, კოვრები, დანები, კაღები, ქადადობი, კანკურტები, რეკოლონი, კარანდაშები, თოფები, რეკოლონი, კარგები, ვლამჩები, ვანები, ქამრები, სუელურები, კლიონკა, უნაგირები, ლაგები, უთოები, ტანტები, შირისსოცი, ცხვირის-სასოცი, ხულები, ტუბეტის საშინი, დუხები, შარბათი, ციტატატანეზია, ქინას დე-

ამერიკელი კბილის ექიმი დოქტორი ი. ა. ვალტერი

რომელიც დიდის მთავრის დუნაისის — იქით არმიის მთავრისა განკარგულებით დანიშნული ვიყავი კბილის ავთომოფობის კონსულტანტად და მივიღე რიგი წარჩინებული დიპლომი, მოკსულვარ თბილისში და ვიღებ კბილით ავთომოფობს კბილების ჩასასმელად რბილ საგებზე უზრუნველყოფით. რომელსაც არა ვრაცს გამოსადგვრათ ვინაიდან უზრუნველ უშლის რიგისათ საჭმლის დაღეჭვას.

ჩემი ექიმობის მეტოდს სმარობენ კბილის ექიმები მთელ რუსეთში მარტო პეტერბურგში; და მოსკოვში და არა სდამე შრეინციასში არავის ვურჩევ იმდროინდელი ჩანგლებიანი კბილები, მისთვის რომ ჩანგლები და კავშირები სცვეთავენ კბილებს, რაიცა უეჭველია, შენიშნული ექნებათ იმათ, ვისაც ისინი უსმარია.

კბილების მოვლევას არ ურჩევ. ამისთვის რომ კბილების მოვლევას თუ გინდ ერთისაც ცუდით მოქმედობს სხვა კბილებზე. ამისთვის სჯობს კბილის ოქროსი, ვლადიმისა ანუ მილანქის ვლადიმით გაკეთება მაქვს ახალი ჩემიანი მოვლილი საშუალება რომელიც შეიძლება დაიცვას კბილები წასდენისაგან და ტვინისაგანაც. ეს საშუალება არის დამტკიცებული მედიცინის დეპარტამენტისაგან.

ნიმუშები: ახლად აღმოჩენილი შესაკრებ კბილებისა და ვლადიმირისკები შეუძლიანთ ნახონ ჩემს კაბინეტში. ყოველს საქმეს შესასებ კბილების ავთომოფობისა ვასრულებ 24 საათში:

ვიღებ ავთომოფობს დიდის ათი საათიდან სდამის ექვს საათამდე. ვცხადებ გალავინისკის შრესპექტედ შიოკის სახლებში სცა იმყოფება ვესტლის ოფტოლოგია ბ მარნოვის სახლში სცა იყო კარტინის ვისტავას მასავალი გალავინისკის შრესპექტიდამ. (5-2)

ნო, შორტ-გენი, სერესი, კონია და ათასი სხვ. რამეები, — ინგლისის მაღაზიაში. იქვე ჩაი განკარგობის წონა: დათ: ფუთობით 40, 46, 52 და 58 მან. და ვირკანქობათ: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უზირეკლი სარისისა 2 მ. — წონა უქადადობით.

თოფები 20—60 მან., ჩოკ-ბორ (choke bore) George Dau-ს ფაბრიკადამ—120 მან. რეკოლონი 4—34 მან. და ბულოვოსა 11—20 მ. ქალის უნაგირები 65 მან-დამ; შეფილდის დანები ჩანგლებით 3 მან. 50 კაბ-დამ დუფი, ალბომები ნახევარ ფასად, ფილტრები და სხვ.

ყველაზედ უმრავლესი ამოჩვენა თოფებისა და რეკოლონიებისა თფილისში. (100-10)

ინგლისის მაღაზიაში ახლად მიღებულია დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იმყოფება: შარუსინა 40 კაბ. დაწებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაბ-დამ; პადნოსები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100-17)

ქუთაისის მოქალაქე აბრამ ხალთაშვილი

აცნობებს რა ზატეცემულს საზოგადოებას, რომ ის ჭხსნის მუთაისში სასტუმროს, მიხაილოვის ქუჩაზე, სეჩინოვის სახლებში, ფირმასა ქვეშე „ერმიტაჟი“, კარგის მოწეობის მეხელთ, იაფ ფასად. (4-3)

ნაფიცი ვეკილი ალექსანდრე სამოილის - ძი ძრინკელი

გადავიდა სოლოლაკის ქუჩაზე, მელიქოვის სახლებში, № 10 იქვე იმყოფება ყურნალ „იურიდიკის“ აღმინისტრაცია. (3-3)